

Lp Ivo Rull
Lp Ants Erm
Lp Oliver Liidemann

Teie 22.01.2019
Meie 31.01.2019 nr 7-1/367-1

Vastus arupärimisele

Vastuseks 22.01.2019 Viimsi vallavanem Siim Kallasele edastatud arupärimisele selgitame järgmist.

Esmalt vastan arupärimise punktidele 2.–3., seejärel punktile 1.

1. Uurite, kas põhimääruse eelnõuga muudetakse tänast vallavolikogu istungite avalikustamise korda, mis välistab volikogu istungitelt veebiülekannete tegemise ning istungite heliliste ja pildiliste salvestite avalikustamise valla veebis?

Selgitan, et töös oleva Viimsi valla põhimääruse eelnõus on volikogu istungite avalikustamine sätestatud järgmises sõnastuses:

“Volikogu istungist tehakse ülekanne, mida saab jälgida otseülekanadena ja salvestusena valla veebilehe kaudu. Istungi ülekanne säilitatakse valla veebilehel 5 aastat. Volikogu istungite videosalvestuste eesmärgiks on:

- 1) anda vallaelanikele ja avalikkusele võimalus jälgida volikogu istungeid otseülekanadena ja hiljem salvestusena;
- 2) vaidluste korral istungi järele vaatamine;
- 3) toetada istungite protokollimist.

Samas tuleb arvestada, et tegemist on siiski eelnõu tööversiooniga, mille heakskiitmine on volikogu ainupädevuses, mis tähendab, et muudatusettepanekute laekumisel võidakse ka eelnõu teksti muudatused sisse viia.

2. Küsite, kas eelnõuga muudetakse külavanemate valimise korda, võimaldades e-hääletamist ning kaotades valituks osutumiseks nõude, et kandidaat peab saama vähemalt 50% + 1 häälteenamuse?

Selgitan, et külavanemate institutsiooni puudutavates küsimustes ei ole täna väljakujunenud ühtset selget seisukohta ehk puudub ühene ja arusaadav ühiskondlik kokkulepe, kas ja millises ulatuses kohalik omavalitsus peaks sekkuma külavanemate valimise protseduuri või peaks antud küsimus olema eeskätt kogukonna endi reguleerida. Näiteks õiguskantsler on asunud seisukohale, et asula üldkoosolek ei ole haldusorgan (haldusmenetluse seaduse § 8 lg 1), vaid külaelu juhtimise tööorgan. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 58 lg 3 kohaselt määrab volikogu statuudis kindlaks muu hulgas ka asulavanema valimise korra. Volikogu võib statuudis asulavanema valimiste korraldamise reguleerida kohaliku omavalitsuse ülesandena. Sellisel juhul on tegemist vabatahtliku omavalitsusliku ülesandega, st tegemist oleks avaliku ülesandega, mida omavalitsusüksus pole kohustatud täitma, kuid mida ta võib endale täitmiseks võtta.

Uue põhimääruse eelnõu suunamine vallavolikokku arvamuse avaldamiseks ja vastu võtmiseks saab toimuda siis, kui ollakse ühisel seisukohal, kas külavanemate valimine jääb edaspidi vallavalitsuse vabatahtlikuks omavalitsuslikuks ülesandeks või mitte ning kas on otstarbekas, et statuut lisaks külavanemate valimistele reguleeriks jätkuvalt ka alevikuvanemate valimise küsimusi.

3. Küsite, kas põhimääruse eelnõuga viiakse komisjonide moodustamise kord vastavuses kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega, sealhulgas seaduse § 47 lõikega (1³): *Volikogu komisjonide koosseisu kujundamisel arvestatakse erakondade ja valimisliitude osakaalu volikogus.*

Osakaalu arvestamine volikogu komisjonide koosseisus ei ole õigusaktides selgelt lahti kirjutatud, mistõttu ei ole käesoleval hetkel selge, kas osakaalu arvutamine peaks toimuma konkreetse valemi või koefitsiendi kaasabil ehk nõ õige proportsiooni väljaselgitamiseks võib arvutuskäike olla rohkem kui üks. Ka riigi institutsioonidel endil puudub ühtne selge arusaam osakaalude arvestuspõhimõtetest.

Teadaolevalt on hetkel pooleli veel ka haldusasi nr 3-17-2890 Ants Ermi, Ivo Rulli ja Oliver Liidemanni kaebustes Viimsi Vallavolikogu 07.11.2017 otsuste nr 1-3/87, nr 1-3/88, nr 1-3/89, nr 1-3/90, nr 1-3/91, nr 1-3/92 ja nr 1-3/93 tühistamiseks ning Viimsi Vallavolikogu kohustamiseks viia alaliste komisjonide koosseisud seadusega (st põhiliselt KOKS § 47 lg 1³) vastavusse. Viimsi Vallavolikogu 07.11.2017 otsuste nr 1-3/87, nr 1-3/88, nr 1-3/89, nr 1-3/90, nr 1-3/91, nr 1-3/92 ja nr 1-3/93 tühistamiseks ning Viimsi Vallavolikogu kohustamiseks viia alaliste komisjonide koosseisud seadusega (st põhiliselt KOKS § 47 lg 1³) vastavusse. Riigikohus on määruskaebused võtnud menetlusse, kuid tänase seisuga ei ole otsust veel välja kuulutatud.

Riigikohtu lahendist selgub, kas nimetatud küsimus kuulub kohtu pädevusse lahendamiseks või on tegu volikogu siseküsimusega. Juhul, kui kohtulahendist selgub, et tegu on kohtu pädevusse jääva vaidlusega, siis saadetakse antud kaasus tagasi halduskohtusse menetluse võtmise otsustamiseks. Seega on põhimääruse lõpliku teksti vormistamiseks vajalik ära oodata ka kohtu seisukoht, mis kindlasti annab vajalikke juhtnõore osakaalude arvestuspõhimõtete kirjeldamiseks.

4. Tulles tagasi teie esimese küsimuse juurde ehk millal esitab Viimsi vallavalitsus volikogule arutamiseks Viimsi valla põhimääruse uue eelnõu siis tulenevalt juba eelnevatest selgitustest saab see toimuda eeskätt ikkagi siis, kui põhimäärusega reguleeritavates erinevates küsimustes on saavutatud ühtsed ja selged seisukohad, muuhulgas eelpool toodud lahtised probleemkohad külavanemate valimise ja komisjonide moodustamise küsimustes.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siim Kallas
vallavanem